

Aika 10.09.2025, klo 16:00

Paikka Frenckellin Auditorio ja sähköinen kokous

Käsiteltävät asiat

§ 62 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 63 Pöytäkirjan tarkastus

§ 64 Läsnäolo- ja puheoikeudet

§ 65 Ajankohtaiskatsaus

§ 66 Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vuoden 2026 talousarvio ja sen yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

§ 67 Joukkoliikenteen seudullisen yhteistoiminnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-28

§ 68 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Osallistujat

Porttikivi Ilkka, puheenjohtaja
Pitkänen Saija, 1. varapuheenjohtaja
Jalonen Noora, sihteeri
Hjerppe Ilkka
Häyrynen Juha-Pekka, Suunnittelupäällikkö
Kanerva Esa
Karintaus Katja
Koskinen Jarno
Lounasranta Marko
Mikkonen Tiina
Muhonen Anna-Maria
Mustalahti Kari
Niemi Veijo
Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja
Risku Leena
Rokosa Inna
Tamminen Hanne, Viestintäsuunnittelija
Wirlander Maija

§ 62**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus****Päätösehdotus**

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 116 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

§ 63**Pöytäkirjan tarkastus****Päätösehdotus**

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Jarno Koskinen ja Marko Lounasranta (varalle Tiina Mikkonen ja Kari Mustalahti).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 15.9.2025.

§ 64**Läsnäolo- ja puheoikeudet****Päätösehdotus**

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus tässä kokouksessa seuraavasti:

- joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala § 65 ajaksi

§ 65**Ajankohtaiskatsaus**

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

Katsaus Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan ajankohtaisiin asioihin:

- Talousarvioprosessiin liittyvää perehdytystä (Liikenteen kustannusjako, linjatyytit) (Leena Huhtala, Mika Periviita)

§ 66

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vuoden 2026 talousarvio ja sen yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

TRE:4258/02.02.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Periviita Mika

Valmistelijan yhteystiedot

Taluspäällikkö Krista Kurppa, puh. 040 649 1538, controller Marko Sivonen, puh. 040 741 6821, strategiacontroller Tuomas Huhtala puh. 040 353 7384 etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön palvelualueeseen kuuluvan joukkoliikennelautakunnan vuoden 2026 talousarvioesitys hyväksytään lautakunnan osalta sekä oikeutetaan joukkoliikennejohtaja tekemään talousarvioesitykseen teknisiä muutoksia.

Samalla hyväksytään lautakunnan lausunto talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävään valtuustoaloitteeseen.

Perustelut

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2026 talousarviokehityksen 30.6.2025. Päätös liitteineen on luettavissa kaupungin verkkosivulla osoitteessa <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus>.

Talousarviokehitys perustuu kaupungin toimintayksiköiden kanssa toukokuussa pitämiin kehysneuvotteluihin ja kaupungin johtoryhmän linjauksiin. Lähtökohdan vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelulle muodostavat kaupunginvaltuuston päätös talouden tasapaino-ohjelman periaatteista, Ilmari Nurmisen pormestariohjelma, kaupungin vuoden 2025 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2026–2029 koskevat taloudelliset ennusteet.

Vuoden 2026 talousarvio ja sen sisältämät vuosittaiset sitovat toiminnan tavoitteet perustuvat päivitettävään kaupunkistrategiaan ja sen pohjana olevaan Ilmari Nurmisen pormestariohjelmaan. Toiminnan tavoitteet valmistuvat pormestarin talousarvioesitykseen. Kaupunginhallituksen 12.5.2025 linjaamat toiminnan painotukset otetaan huomioon tavoitteiden valmistelussa. Joukkoliikennelautakunnan osalta painotuksissa korostuu erityisesti joukkoliikenteen laadun parantaminen edistämällä superbussien käyttöönottoa.

Tampereen kaupungin vuoden 2025 talous on jäämässä talousarviota heikommaksi. Alkuperäinen talousarvio päättyi 39,6 milj. euron alijäämään. Kesäkuun talouskatsauksen mukaan laadittu

tilinpäätösennuste on 54,1 milj. euroa alijäämäinen. Toiminnallinen tulosennuste on 103,3 milj. euroa alijäämäinen, jossa pysyvien vastaavien myyntivoittoja on huomioitu talouden tasapaino-ohjelman periaatteiden mukaisesti vain 25 milj. euroa. Kuntien talous on edelleen heikossa tilassa vuonna 2025. Yleinen taloustilanne on Suomessa alaviritteinen. Talouden ennusteiden mukaan talous elpyy tulevina vuosina, mutta varsin maltillista tahtia. Työttömyys on edelleen korkealla ja rasittaa osaltaan kuntataloutta TE-uudistuksessa kunnille siirtyneiden suurempien työllisyydenhoidon kustannusosuuksien myötä.

Vuoden 2026 talousarviokehyksessä toimintakate heikkenee vuoden 2025 muutettuun talousarvioon verrattuna 18,0 milj. euroa (2,4 %). Kehyksessä vuosikate on 81,5 milj. euroa ja tilikauden tulos 54,4 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviokehyksessä on huomioitu talouden tasapainotoimenpiteiden vaikutus. Toimenpiteistä päättää valtuusto talousarvion yhteydessä. Osana talousarvion ja -taloussuunnitelman laadintaa ja talouden tasapaino-ohjelman valmistelua Tampereen kaupunki on käynnistänyt yhteistoimintaneuvottelut, joilla tavoitellaan noin 10 milj. euron pysyväisluonteista säästövaikutusta. Kehysesitys ei sisällä yhteistoimintaneuvottelujen kustannussäästöjä. Taloussuunnitelmakauden näkymä on verotulojen ja valtionosuuksien kasvusta ja suunnitelluista sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta merkittävästi alijäämäinen.

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimielimiä ovat yhdyskuntalautakunta ja sen ympäristö- ja rakennusjaosto sekä alueellinen ympäristöterveydenhuollon jaosto, seudullinen joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta.

Joukkoliikennelautakunta vastaa osaltaan kaupunkiympäristön palvelualueen joukkoliikenteen palveluryhmän toimintatuloista ja -menoista sekä investoinneista. Vuoden 2026 kehyksessä on sitovaa lautakuntarakenteen mukainen lautakunnan toimintakate ja nettoinvestoinnit.

Lautakuntien kehysesityksiin on huomioitu lakimuutosten, palvelutarpeen kasvun ja kustannustason muutosten aiheuttamat lisäykset sekä yksiköiden esittämät talouden sopeuttamistoimenpiteet. Kehysesityksessä on huomioitu pormestariohjelman linjauksia. Investointien valmistelun tavoitteeksi asetettiin keskimäärin 220 milj. euron vuotuinen kaupunkitasoinen toteutuva investointitaso taloussuunnitelmakaudella, mikä edellyttää investointien priorisointia ja myös investointikohteiden siirtoa taloussuunnitelmakauden jälkeiselle kaudelle.

Joukkoliikennelautakunnan toimintakate vuonna 2026 on -38,2 milj. euroa. Toimintakate on kaupunginhallituksen hyväksymän talousarviokehyn mukainen. Joukkoliikennelautakunnalla ei ole nettoinvestointeja.

Joukkoliikennelautakunnan käyttötalouden budjettiesityksessä on kehysvaiheessa huomioitu tulojen lisäyksiä yhteensä 1,9 milj. euroa ja menojen lisäyksiä yhteensä 1,3 milj. euroa. Toimintakatetta muutokset

vahvistavat 0,7 milj. euroa. Osana talousohjelmaa on tulojen lisäyksiä huomioitu joukkoliikenteen matkustuksen kasvusta johtuva lipputulojen kasvu 1,9 milj. euroa. Toimintamenojen 0,2 milj. euron lisäyksiä on huomioitu vuoden 2025 palkankorotukset ja palkkaperintö sekä vuoden 2026 palkankorotusarvio sekä sisäiset vuokrien muutokset. Osana talousohjelmaa on toimintamenojen 1,9 milj. euron lisäyksiä huomioitu joukkoliikenteen kustannustason 1,9 prosentin nousu, joukkoliikenteen matkustajamäärän kasvusta aiheutuvat lisäykset sekä joukkoliikenteen autonomisen liikenteen pilotointikohde. Toimintamenojen 0,9 milj. euron sopeutustoimina on huomioitu vähäisen kysynnän palvelujen supistaminen tai lakkauttaminen sekä liikennöintiäikojen muutoksilla toteutettavat palvelutason supistamiset. Lisäksi on huomioitu raitiotien vastikkeen vajeat 0,1 milj. euron kasvu.

Joukkoliikennelautakunnan budjettiesityksessä henkilötövuodet ovat vuoden 2025 tasolla.

Joukkoliikennelautakunnan talousarvioehdotuksen toimintatulot ovat 76,343 milj. euroa, toimintamenot -114,509 milj. euroa ja toimintakate -38,166 milj. euroa.

Pormestarin talousarvioesitys voi sisältää muutoksia lautakunnan talousarvioesitykseen verrattuna.

Toimivalta: Hallintosääntö 16 § 3. momentti kohta 1)

Tiedoksi

Krista Kurppa, Marko Sivonen, Tuomas Huhtala

Liitteet

1 Liite Jolila 10.9.2025 Talousarvioesitys

2 Liite Jolila 10.9.2025 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

3 Liite Jolila 10.9.2025 Talousarvion 2026 yhteydessä käsiteltävä
valtuustoaloite

§ 67

Joukkoliikenteen seudullisen yhteistoiminnan talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-28

TRE:4511/02.02.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Periviita Mika

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikennejohtaja Mika Periviita, 050 326 7007, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Joukkoliikenteen yhteistoiminnan vuoden 2026 talousarvio ja -
suunnitelma vuosille 2027-2028 lähetetään hyväksyttäväksi sopijakunnille.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteen seudullinen yhteistoiminta pitää sisällään EU:n ja kansallisen lainsäädännön mukaan joukkoliikenteen paikalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyt tehtävät sekä muut kuntien keskenään sopimat joukkoliikenteen tehtävät. Joukkoliikenteen yhteistoimintaa ohjaa yhteistoimintasopimus, jonka mukaisesti tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää ja eri viranomaisten välistä yhteistyötä joukkoliikenteen järjestämisessä sekä kehittää ja koordinoida seudullista joukkoliikennettä siten, että joukkoliikenteen palvelutaso paranee ja palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja edullisesti.

Joukkoliikenteen seudullisen yhteistoiminnan kustannusten jaosta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa. Pääosa yhteistoiminnan kustannuksista muodostuu yhteisistä liikenteistä, joiden kustannukset jaetaan siten, että kunnan sisäisen liikenteen nettokustannuksista vastaa kunta itse ja kuntien välisen liikenteen nettokustannukset jaetaan niiden kesken, joita kyseessäoleva liikenne palvelee kuntalaisten matkustuksen suhteessa. Linjakohtainen tarkka nettokustannus (nettotulo) jaetaan linjan tehollisten kilometrien suhteessa kuntien kesken.

Valmistelu- ja toimeenpanokustannukset sekä lautakuntatoiminnasta aiheutuvat kustannukset jaetaan kunkin kunnan asukkaiden tekemien joukkoliikennematkojen suhteessa. Nysse Valvomon ja liikennöintisopimukseen sisältyvän laatubonuspalkkion kustannusjakoperusteena käytetään niin ikään asukkaiden joukkoliikennematkojen määrää. Vuoden 2026 kustannusjaossa käytetään vuoden 2025 toteutuneita matkalukuja. Yhteiset suunnittelu-, tutkimus- ja kehityshankkeet sekä markkinoinnin ja tiedotuksen kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen suhteessa.

Joukkoliikenteen seudullisen yhteistoiminnan talousarvio vuodelle 2026 ja kustannusjaon toteutus on käsitelty ja hyväksytty kaupunkiseudun joukkoliikennetyöryhmässä 28.8.2025.

Lautakunnan kokoustoiminnan kustannukset ovat vuonna 2026 arviolta 38 000 euroa ja kustannukset jaetaan matkamäärien mukaisesti jäsenkunnille. Valmistelu- ja toimeenpanokustannukset eli joukkoliikenneyksikön (kustannuspaikka 111394) menot ovat talousarviovuonna 2026 yhteensä 3 515 000 euroa sisältäen Nysse Valvomon kustannukset (400 000 euroa) ja liikennöintisopimuksiin sisältyvät laatupalkkiot (1.200.000 euroa). Nämä kustannukset jaetaan kuntien kesken jakoperusteena matkamäärät.

Yhteisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden kustannusarvio vuodelle 2026 on 440 000 euroa ja ne muodostuvat pääosin asiakastytytyväisyystutkimuksista sekä pysäkkihuoltotöistä. Markkinoinnin sekä tiedotuksen kustannusarvio on 490 000 euroa. Nämä edellä mainitut kustannukset jaetaan kuntien kesken jakoperusteena asukasluku.

Yhteistoimintaan kuuluvien liikenteiden nettokustannukset muille kunnille ovat vuonna 2026 yhteensä 9 710 000 euroa. Muutos vuoden 2025 talousarvioon on noin 480 000 euroa ja aiheutuu pääosin Ylöjärven liikenteistä. Ylöjärven liikennepalvelua parannettiin kesällä 2024 tuntuvasti ja liikenteen tukitarve on osoittautunut arvioitua suuremmaksi ja liikenteeseen lisätään nyt määrärahoja.

Liikenteessä käytetään Tampereen kaupungin omistamaa ja hallinnoimaa lippu- ja maksujärjestelmää sekä infojärjestelmää. Lippu- ja maksujärjestelmästä aiheutuvat kustannukset kohdistetaan aiheuttamisperiaatteella kaikkeen joukkoliikennelautakunnan tilaamaan liikenteeseen, jossa kyseistä lippu- ja maksujärjestelmää käytetään. Lippu- ja maksujärjestelmän kustannukset muodostuvat asiakaspalvelun kustannuksista (560 000 euroa), ICT-järjestelmistä (1 501 000 euroa) ja jälleenmyyjien myyntipalkkioista (360 000 euroa). Clearing-maksun suuruudeksi muodostuu 59,0 miljoonan euron lipputuloilla 4,1 prosenttia.

Infojärjestelmän kustannukset muodostuvat IJ-2020 järjestelmän ja matkustamonäyttöjen sekä reittioppaan, suunnittelujärjestelmän ja sähköisen aikataulupalvelun kustannuksista 835 000 euroa. Infojärjestelmän kustannukset lisätään liikenteen hankintakustannuksiin ja ovat noin 0,8 prosenttia liikenteen hankintakustannuksista.

Seudullisen joukkoliikenteen yhteistoiminnan kustannuksista valmistelu- ja toimeenpanokustannukset sekä lautakuntatoiminnan kustannukset ovat muiden kuntien osalta yhteensä 349 000 euroa ja liikennepalvelun sekä yhteisten suunnittelu-, tutkimus- ja kehittämishankkeiden sekä markkinoinnin ja tiedotuksen osalta yhteensä noin 10 070 000 euroa. Sopijakunnan maksuosuus yhteistoiminnan menoihin määräytyy toimintavuoden toteutuneiden kustannusten perusteella. Maksuosuutta määritettäessä toteutuneista kustannuksista vähennetään valtionavustukset ja muut toimintatuotot. Tampereen kaupunki laskuttaa liitteen mukaiset kuntaosuudet ennakkomaksuna neljä kertaa vuodessa. Vuoden

viimeisessä laskussa yhteistoiminnan kustannukset oikaistaan toteuman mukaiseksi.

Joukkoliikenteen talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää Tampereen kaupunginvaltuusto. Esitys muuttamisesta on annettava sopijakunnille tiedoksi riittävän ajoissa ennen asian käsittelyä.

Toimivalta: Hallintosääntö 16 § 3. momentti kohta 1)

Tiedoksi

sopijakunnat

Liitteet

1 Liite 1 jolila 10.9.2025 Yhteistoiminnan TA 2026, ts 2027-2028

2 Liite 2 Jolila 10.9.2025 Yhteistoiminnan TA 2026 Liikenteet

§ 68**Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Perustelut

Lautakunnalle on saapunut seuraavat päätöspöytäkirjat:

Joukkoliikennejohtaja, Kaupunkiympäristön palvelualue

§ 16 Markkinointipalveluiden hankinta 5/2025, 02.09.2025

§ 17 Joukkoliikenteen laatupalkkiot 1.1.-30.6.2025, 03.09.2025

§ 18 Linjan 103 Tampere - Lentoasema laatupalkkio 1.1.-30.6.2025,
03.09.2025